

Hírsugár

**Az ELFT
Sugárvédelmi Szakcsoportjának
tájékoztatója**

21. szám

2004. március

Hírsugár

Az ELFT Sugárvédelmi Szakcsoportjának tájékoztatója

21. szám (2004. március)

ISSN 1417-8257

Kiadja a Szakcsoport vezetősége. Szerkesztő: Déri Zsolt

A tartalomból

EMLÉKEZTETŐ: VEZETŐSÉGI ÜLÉS 2003. NOVEMBER	2
EMLÉKEZTETŐ: VEZETŐSÉGI ÜLÉS 2003. DECEMBER	6
EMLÉKEZTETŐ VEZETŐSÉGI ÜLÉS 2004. JANUÁR	9
A SUGÁRVÉDELMEZT ÉRINTŐ ÚJABB JOGSZABÁLYOK	12
XXIX. SUGÁRVÉDELMI TOVÁBBKÉPZŐ TANFOLYAM	14
EUROPEAN RADIATION RESEARCH 2004.....	16
MÉDIA-FIGYELŐ	17
NET-FIGYELŐ.....	18

A Hírsugárba szánt cikkeket, híreket a szerkesztőnek kérjük beküldeni, lehetőleg e-mail-en (deri@hp.osski.hu), Office 97 kompatibilis formátumban

Rajzok: Déri Zsolt

EMLÉKEZTETŐ: VEZETŐSÉGI ÜLÉS 2003. NOVEMBER

Az ELFT Sugárvédelmi Szakcsoport vezetőségének
2003. november 10-én, az OAH-ban megtartott üléséről.

Jelen vannak: elnök, titkár, 6 vezetőségi tag, 1 szakterületi felelős;

Kimentette magát: Andrási Andor, Bujtás Tibor, Fehér István, Fehér Ákos,
Giczi Ferenc;

A vezetőségi ülésen a megtárgyalt napirendi pontok, témakörök szerinti csoportosításban, az alábbiak voltak.

1. Fizikai Szemle

Kanyár Béla beszámolt a tavaszi külön sugárvédelmi szám előkészületeinek az alakulásáról. A "Sugárvédelem Magyarországon" című számba a következő munkacímű közleményeket várják:

Fehér István: Bevezető, némi történeti visszatekintéssel;

Köteles György: A sugárvédelem biológiai szempontú megalapozása;

Bujdosó Ernő: A sugárvédelmi továbbképző tanfolyamok jelen és jövője;

Csete István: A sugárvédelemben használatos dozimetriai mennyiségek és azok mérése;

Kanyár Béla: Sugárvédelmi ismeretek a felsőfokú oktatásban;

Jung József: Sugárvédelmi jogszabályok. A szabályozás harmonizációja.

A jelenlegi elképzelések szerint tehát nem kellene bevárni mind a kb. 15 kiadásra javasolható "jubileumi" előadás anyagát, ill. azok közleményinek a beérkezését, akik az elkészítést már vállalták (lista Deme Sándornál), hanem az első 5-6 közlemény beérkezése után (remélhetően Mikulás tájkán) a külön szám szerkesztése megkezdődhet. A főszerkesztő Berényi Dénes egyetértésével a később érkező publikációk a későbbiekben természetesen megjelenhetnek.

A külön szám akkor adható ki, ha a kiadást a Szakcsoport - támogatók segítségével - meg tudja finanszírozni. Ehhez néhány olyan szponzor kell, akik 10-100 ezer forint körüli összeget erre a célra fel

tudnak ajánlani. Ballay László beszámolt arról a szponzori ajánlatról, amelyet a Gamma Műszaki Rt.-től kért és kapott. Az anyagi segítség fejében a Szakcsoport elősegíti egy, a sugárvédelmi műszerek hazai fejlesztéséről beszámoló cikk megjelenését. Mint lehetséges szponzor más intézmények is megnevezésre kerültek (OAH, AEKI, Somos Alapítvány, Szakcsoport). Abban az esetben, amikor erre elegendő a szponzori pénz, Nagy Margó színes borítás különszámot javasolt.

Pellet Sándor és Havas Szonja az orvosi felhasználások sugárvédelméről szóló különszám megjelentetését is javasolták, mivel erre szerintük könnyebb lenne támogatókat találni.

Csige István és Uray István felhívták a leendő szerzők és szerkesztők figyelmét arra, hogy figyeljünk a célközönségre ("mezei" fizikusok, fizikatanárok), akiket igyekezzünk már a címválasztással, ill. a sugárvédelmi szakterület színességének és változatosságának a hangsúlyozásával jó előre "megfertőzni". Deme Sándor a színesítés érdekében válogatott karikatúrák (Déri Zsolt) betördelését javasolta.

Kanyár Béla vállalta, hogy az évváró klubesten tájékoztatást ad a különszám megjelentetésének állásáról.

2. Hazai és nemzetközi kapcsolatok

Az ELFT kérdőívet küldött szét az egyes szakcsoportok tevékenységének felméréséhez. A vezetőség felhatalmazása alapján az elnök a kérdőívet megválaszolja. A Sugárvédelmi Szakcsoportnak az ELFT elnökségével csak Nagy Zsigmondné személyében van kapcsolata.

A nemzetközi kapcsolattartás fő koordinátora Pellet Sándor, az IRPA esetében András Andor.

Pellet Sándor emlékeztetett arra, hogy a kapcsolattartás fő eszköze az egymás kongresszusain való kölcsönös részvétel. Amint egyeztetjük a jövő évi tanfolyam időpontját, ennek apropóján értesítést kell küldeni a társ-szervezeteknek. Hangsúlyozta annak fontosságát, hogy a tanfolyam programjába félnapos nemzetközi szekciót illesszünk, mert ebben esetben résztvevőként lehetne meghívni őket. A korábbi gyakorlatnak megfelelően néhány fő részvételének a támogatását meg lehetne fontolni (szállás, étkezés, részvételi díj).

Uray István emlékeztetett arra, hogy igazi kapcsolataink az erdélyiekkel voltak és vannak. Most, hogy Mócsy Ildikó az Erdélyi Magyar Egyetem tanszékvezetője lett, néhány fő hallgató részvételének támogatását javasolja.

Deme Sándor a nemzetközi szekció megszervezésével

kapcsolatban megkérte Pellet Sándort arra, hogy január-februárig mérje fel a részvételi hajlandóságot és amennyiben megszervezhető, tartsa kézben a szervezési feladatokat.

Deme Sándor Füzi Erzsébet (Pozsony) levelét ismertette, aki kifejezte abbéli szándékát, hogy magyar kollégákkal szakmai kapcsolatokat építsen ki és esetleges meghívásnak tegyen eleget (szakterülete: nukleáris medicina, radioaktív hulladékok kezelése, ciklotron).

A be nem fizetett IRPA tagdíjakkal kapcsolatban Nagy Margó jelezte, hogy amint a számlákat az IRPA megküldi, fizetünk. A jelenlegi szándék szerint az idén az elmaradt 2001-2002. évi tagdíjakat fizetjük ki 120-120 főre (2,5 \$/év/fő), a 2003. évi tagdíjat pedig 2004 elején.

3. Hazai és nemzetközi rendezvények

A XXIX. Sugárvédelmi Továbbképző Tanfolyam helyszíne a dolgok jelenlegi állása szerint Balatonkenese lesz, időpontja pedig május 4-5-6., vagy 5-6-7.

Nagy Zsigmondné és Ballay László még novemberben Balatonkenesére utaznak, ahol az üdülőt kezelő HM ReCreatív Kht.-val egyeztetik a részleteket. Az írásbeli megrendelés a Kht-től pozitív visszaigazolást kapott.

Az évadzáró klubest helyszínét (Fő utcai székház) és időpontját (december 9., 14⁰⁰) kijelöltük. A rendezvény előtt a vezetőség ülést tart.

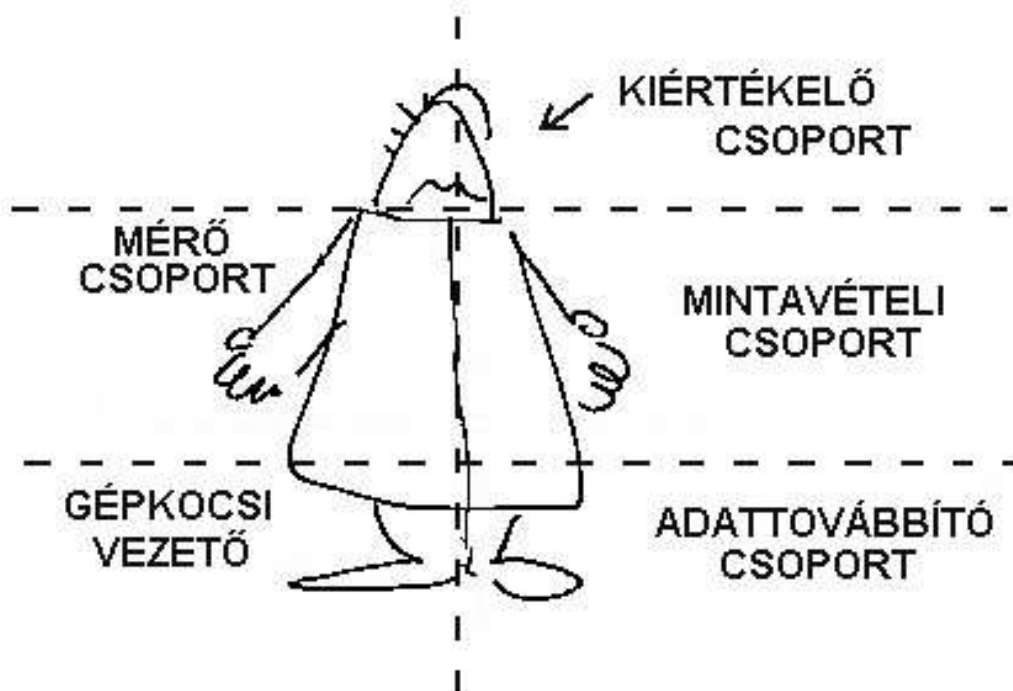
A jövő évi IRPA Kongresszusra (Madrid, május 23-28.) a Szakcsoport 3 küldöttet jelöl. Ebből 2 név már ismert (Andrási Andor, Ballay László) a 3. név Paks vagy az OAH köreiből jelölődik. A jelöltek a Kongresszuson saját (munkahelyi) költségükön vesznek részt. A jelölések akkor érvényesek, ha azokat a decemberi klubesten a megjelentek jóváhagyják.

A 2005. évi regionális IRPA Kongresszus megrendezésétől Románia hosszas hezitálás után visszalépett. A vezetőség felhatalmazta Deme Sándort arra, hogy levélben támogassa Lengyelország rendezési szándékát. A lengyelek részletesen kidolgozott program javaslattal pályáztak a rendezésre, a javasolt helyszín Wroclaw, időpont június 14-18. Románia a 2007-es regionális kongresszus rendezését szándékozik elvállalni.

4. Hírsugár, Honlap

Déri Zsolt ismertette, hogy az aktuális Hírsugár szám a beszámoló hetében nyomdába kerül. A következő számban várhatóan informálódhatunk az ESRB budapesti találkozásjáról, továbbá cikket ír Jung József a sugárvédelmi szabályozásról, Czégeni Árpád a környezeti laboratóriumok minőségbiztosításáról, és Havas Szonja bemutatja a régiós ellátásra áttérő ÁNTSZ Sugáregészségügyi Decentrumokat.

KÖRNYEZETI SUGÁREGÉSZSÉGÜGYI OSZTÁLY LEÉPÍTÉS UTÁN (1 FŐ)

Deme Sándor másokat is bíztat (pl. KFKI, AEKI) bemutatkozó cikk megírására.

Zombori Péter a honlap frissítéséről, csinosítgatásáról számolt be. Felhívta a figyelmünket arra, hogy a honlap olyan lesz, amilyenre mi csináljuk.

Déri Zsolt beszámolt arról, hogy a logo használatát a Sugárvédelmi Emlékérem plasztikáját alkotó Kubaszova Tamarával egyeztette, aki a használathoz hozzájárult. A hozzájárulást a vezetőség nevében levélben köszönte meg.

Az emlékeztetőt összeállította: Ballay László.

EMLÉKEZTETŐ: VEZETŐSÉGI ÜLÉS 2003. DECEMBER

Az ELFT Sugárvédelmi Szakcsoport vezetőségének
2003. december 9-én az ELFT Székház, 222-es tárgyalójában

(Budapest, Fő u. 64.) megtartott vezetőségi üléséről.

Jelen vannak: tiszteletbeli elnök, titkár, 5 vezetőségi tag, 1 szakterületi felelős, ELFT titkárságvezető

A vezetőségi ülést a szakcsoport elnökének távolléte miatt a titkár vezette. Köszöntötte a jelenlévőket, javasolta, hogy az ülésen a vezetőség a korábban kézhez kapott napirendi pontokat tárgyalja meg. A vezetőség a javaslatot elfogadta.

1. A jövő évi továbbképző tanfolyammal kapcsolatos szervezési kérdések. A szakcsoport soron következő sugárvédelmi továbbképző tanfolyama a vezetőség szándékai szerint ismét Balatonkenesén kerül megrendezésre. A rendezvény időpontja nagy valószínűséggel 2004. május 5-7. Nagy Zsigmondné és Ballay László Balatonkenesén az üdülő komplexumot kezelő HM ReCreativ Kht illetékeseivel lényegében mindenben megállapodtak, az árak kivételével, amelyek még nem fixáltak, de várhatóan hasonlóak lesznek, mint Mátrafüred rendezési költségei. Arra is hajlandó a Kht, hogy némileg megemelt árak ellenében az étkeztetés színvonalát is a beutaltak egyenszínvonalára fölé emelik.

A következő vezetőségi ülésre - amelynek várható időpontja 2004. január 19. - össze kell állítani azt az 1. Körlevelet, amelyben a következő tanfolyam meghirdetése mellett, az árak is szerepelnek.

A szakcsoport vezetőségének már korábban kinyilvánított szándéka volt a továbbképzésen a nemzetközi szekció újbóli megrendezése. A szakcsoport titkárának tájékoztatása szerint a nemzetközi szekció szervezése csak azután kezdődhet, miután már ismert a rendezvény pontos időpontja és a meghívókra érkező visszajelzések alapján dől csak el, hogy szervezhető-e nemzetközi szekció vagy sem.

2. IRPA küldöttek megválasztása. A szakcsoport vezetősége, az érintettekkel történt előzetes egyeztetés után IRPA küldöttnek Andrási Andort, Ballay Lászlót és Rónaky Józsefet javasolja. A jelöltek vállalják hogy „saját (munkahelyi, pályázati) forrásból” részt vesznek az IRPA 11. Konferencián és ott szakcsoportunkat képviselik. Paks esetleges jelöltje (de jelölt még nincs) tartalékként vehető számításba.

A titkár javasolta, hogy az IRPA küldöttekről a Klubesten szavazzon a tagság. Nagy Zsigmondné arra hívta fel a figyelmét a vezetőségnek, hogy a szavazás csak abban az esetben lesz érvényes, ha a tagság több, mint 50%-a szavaz.

Andrási Andor IRPA összekötő ismét emlékeztette a vezetőséget, hogy a tagdíj hátralékot minél hamarabb be kell fizetni. A huzavona jelenleg akörül folyik, hogy a befizetéshez az IRPA-tól számlát várunk.

Az IRPA küldöttek mellett a szakcsoportnak hat küldöttet kell küldenie az ELFT soron következő kongresszusára. A küldöttek kijelölését a vezetőség, tekintettel a kissé foghíjas ülésre, későbbre halasztotta.

- 3. Új ICRP ajánlásokra történő felkészülés.** Korábbi vezetőségi ülésen Fehér Ákos javasolta, hogy a szakcsoportnak állásfoglalást kellene kialakítani az új ICRP ajánlásokkal kapcsolatban. A szakcsoport vezetősége akkor Andrási Andort bízta meg egy munkabizottság létrehozásával.

Andrási Andor a beszámolójában elmondta, hogy az ICRP korábbi állásfoglalását kemény bírálatok érték, ezért jelenleg az ICRP-nek még nem készült el egy végleges ajánlás tervezete. Addig az állásfoglalás kialakítása és a szakcsoport munkabizottságának a megszervezése nem aktuális.

Andrási Andor arról tájékoztatta a vezetőséget, hogy körvonalazódik egy IRPA Etikai Kódex. Az Etikai Kódex szükségessége még a hirosimai kongresszuson merült fel és a madridi kongresszuson kívánják véglegesíteni.

A szakcsoport vezetősége üdvözölte az Etikai Kódex gondolatát és szükségesnek tartaná annak egy hazai adaptációját, amelyre támaszkodni és hivatkozni lehetne pl. a lakosság kisebb-nagyobb csoportjait foglalkoztató ügyekben. Az Etikai Kódex irányelveinek a betartása alkalmas lenne a „hivatásos” sugárvédelmi szakértők iránti bizalom megerősítésére, amire vitás helyzetekben komoly igény is lenne. Ezt követően élénk vita alakult ki a szakértői tevékenység jelenlegi helyzetével (a szakértői jogosítvány kibocsátása, felhatalmazásai, a kibocsátás követelményei körüli szakmai tisztázatlanságok) kapcsolatban. A vitát lezárandó, a szakcsoport titkár javasolta, hogy a szakcsoport kezdeményezze a szakértői tevékenység engedélyezésével kapcsolatos kérdések tisztázását.

- 4. Szakcsoport honlap** Csige István a honlappal kapcsolatban arról tájékoztatta a vezetőséget, hogy a honlapra szánt anyagokat jellemzően csak magyarul kapja. Mivel a honlapnak a magyar mellett angol nyelvű oldalai is vannak, kérte, hogy a továbbiakban a honlapra szánt anyag angol fordítását is juttassák el hozzá az érintettek.

A vezetőség javaslatára Csige István vállalta, hogy a Klubesten rövid összefoglalót tart a szakcsoport honlapjának jelenlegi állapotáról.

- 5. Beszámoló a „Röntgenberendezéseken végzendő mérések a minőség és a biztonság érdekében” című rendezvényről.** Ballay László beszámolójából a vezetőség megtudhatta, hogy az a rendezvény, amelynek fő szervezője szakcsoportunk volt (Pellet Sándor és Porubszky Tamás) és amelynek a megnyitására, többek között, szakcsoportunk elnökét is felkérték, az érintett szakmák közel 100 képviselőjének a részvételével, a meghirdetett időpontban sikeresen lezajlott.

6. Bozóky-díj. A szakcsoport vezetőségének márciusig javaslatot kell tenni a Bozóky-díjra jelölt személyre. A szakcsoport titkár emlékeztetett rá, hogy az elsőként Fehér István tiszteletbeli elnökünk részesült a kitüntetésben, ami egy életműdíjnak tekinthető. Az érdemes a jelölésre, aki mind az ELFT mind a szakcsoport munkájában hosszú ideig, eredményesen és tevékenyen részt vett. Az elnök javaslatára a vezetőség tagjai nem jelölhetők. A jelölés a tagság soraiból is természetesen érkezhethet, amire a titkár a klubesten felhívja a figyelmet.

7. Fizikai Szemle. A tiszteletbeli elnökünk javaslatára Kanyár Béla tartott egy rövid beszámolót a Fizikai Szemle tervezett különszámáról, valamint a titkár javaslatára elvállalta, hogy a klubesten tart egy hosszabb beszámolót. Tiszteletbeli elnök kétségeit fejezte ki arról, hogy az eddig beérkezett közlemények összességükben elég változatosak és érdekesek-e ahhoz, hogy a „célközönség” figyelmét a kívánatos mértékben felkeltsék. Ebben az értelemben nem nélkülözhető hasznosságúnak tartaná, ha Koblinger László a nehéz vajúdással formálódó IRPA ajánlásokról mégis cikket írna, mivel a vitában megjelenő álláspontok ismertetése önmagában is érdekes.

A szakcsoport titkára 13:50-kor bezárta a vezetőségi ülést.

Az emlékeztetőt készítették: Giczi Ferenc és Ballay László

EMLÉKEZTETŐ VEZETŐSÉGI ÜLÉS 2004. JANUÁR

Az Eötvös Loránd Fizikai Társulat Sugárvédelmi Szakcsoportjának 2004. január 19-én az OAH földszinti Tanácstermében megtartott vezetőségi üléséről.

Jelen vannak: elnök, tiszteletbeli elnök, titkár, 6 vezetőségi tag, szakterület felelős,
ELFT titkárságvezető

Kimentette magát: Kadenczkiné Havas Szonja, Uray István és Csige István vezető-
ségi tagok, Pellet Sándor szakterület felelős

1. A jövő évi továbbképző tanfolyammal kapcsolatos szervezési kérdések.

Ballay László titkár tájékoztatójában elmondta, hogy a továbbképző tanfolyam Balatonkenesén, a korábban megszokott környezetben és feltételek mellett kerül megrendezésre. A korábban felmerült időpontok közül a kedd-szerda-csütörtöki verzió, tehát május 4-5-6 tűnik optimálisnak, ezért ennek elfogadását javasolja a vezetőségnek. A vezetőség a javaslatot elfogadta. A vendéglátók a rendezvény költségeit még nem tudták pontosan megadni, azonban azok várhatóan csak néhány százalékkal lesznek magasabbak a tavalyi költségeknél. A végleges költségek ismeretében a körlevelet haladéktalanul, lehetőleg még február elején ki kell küldeni. Az elnök a rendezvény előkészítésével Ballay Lászlót, Pellet Sándort (kiállítók, nemzetközi szekció), Fehér Ákost, Nagy Zsigmondnét, és Giczi Ferencet bízta meg.

A vezetőség javasolta, hogy ismét legyen poszter szekció. Fehér Ákos emlékeztetett rá, hogy az utóbbi két évben is meg volt a lehetőség a poszter szekció megtartására, azonban olyan kevés volt a szóbeli előadásra jelentkező, hogy a szervezők a poszter szekcióra jelentkezőket is átirányították szóbeli előadásra.

A rendezvényre a korábbiakhoz hasonlóan meg kívánjuk hívni a kiállítókat. Fehér Ákos a kiállítók listáját megküldi a titkárnak és Pellet Sándornak.

A nemzetközi szekció megrendezhetőségével kapcsolatban Ballay László emlékeztette a jelenlévőket, hogy a továbbképző tanfolyam időpontjának a fixálása után, a kiküldött értesítőkre kapott reflexiók alapján lehet eldönteni, hogy legyen-e nemzetközi szekció.

Deme Sándor javasolta, hogy kérjük fel Horváth András csillagászt, hogy a Kitekintésben tartson előadást a Mars expedícióról. Zombori Péter javasolta, hogy a fúziós kutatások jelenlegi állásáról legyen előadás, azonban Fehér Ákos emlékeztette rá, hogy a 2000-ben tartott továbbképzésen már szerepelt ez a téma. Kanyár Béla javasolta, hogy az elhagyott radioaktív anyagokkal kapcsolatos problémákról tartson előadást Friedrich Vilmos, aki a NAÜ

szakértőjeként a terület nemzetközileg elismert szakértője. Deme Sándor vállalta, hogy az érintettekkel felveszi a kapcsolatot.

Deme Sándor jelezte, hogy a továbbképző tanfolyamon Patkós András fog tartani egy kb. 20 perces "betekintést" a társulat (ELFT) tevékenységéről. A szakcsoportunk elnöke javasolta, hogy a társulat augusztus 24-27 között tartandó vándorgyűlésén kívánatos lenne a legjobb kenesei előadásokkal megjelenni.

- 2. Bozóky-díj.** A szakcsoport elnöke felhívta a vezetőség figyelmét arra, hogy minél előbb javaslatot kell tenni a Bozóky-díjra jelölt személyre. Nagy Zsigmondné javasolta, hogy a díjazott kapja meg a Bozóky prof. arcképével ellátott érmet is. A vezetőség a javaslatot támogatta és felkérte András Andort és Nagy Zsigmondnét, hogy kérjen árajánlatot az érmet elkészítésére. Végül a vezetőség úgy határozott, hogy a kenesei első körlevéllel együtt eljuttatjuk a szakcsoport tagjaihoz a szükséges szavazólapokat azzal, hogy azokat két héten belül küldjék vissza. A megbeszélés során felvetődött, hogy a társaság egyéb díjaira is (pl. Eötvös érmet) kellene a szakcsoportnak javaslatot tenni.
- 3. IRPA tagdíj.** András Andor beszámolt arról, hogy az IRPA többszöri sürgetés után december végére megküldte a 4 elmaradt év számláját. Nagy Zsigmondné jelezte, hogy a számlák alapján a tagdíj hátralékot az IRPA felé rendezi.
- 4.** A szakcsoport elnöke tájékoztatta a vezetőséget, hogy Kanadából érkezett egy megkeresés, amelyben arra kéri a magyar IRPA küldötteket, hogy a soron következő választáson az IRPA Végrehajtó Bizottságába az ő jelöltjüket támogassák. András Andor javaslata szerint inkább „kis” ország küldöttét kéne támogatnunk és lehetőleg a régióinkból.
- 5.** András Andor a szakcsoport anyagi támogatását kérte az IRPA 11-en történő részvételi költségeinek a részbeni fedezésére, amelyre a szakcsoport vezetőségétől szóbeli ígéretet kapott.
- 6. Jelentés az ELFT szakcsoportjairól.** Deme Sándor beszámolt róla, hogy az ELFT vezetősége a közelmúltban áttekintette a szakcsoportok munkáját és a Társulat 16 szakcsoportja közül szakcsoportunk ahhoz a hathoz tartozik, amelyek aktivitása megfelelő és helyzetük minden szempontból rendezett. Arról is tájékoztatta a vezetőséget, hogy az ELFT alapszabályt kíván változtatni. A vezetőség az új alapszabály tervezetét véleményezni kívánja.
- 7. Fizikai Szemle.** Kanyár Béla a Fizikai Szemle tervezett különszámával kapcsolatban elmondta, hogy sok anyag beérkezett már és a szerkesztés is folyik, ugyanakkor kénytelen újra megsürgetni a kijelölt ill. felkért szerzőket. Február végéig javaslatot kell tenni a különszám címkéjére.

Fehér István annak a véleményének adott hangot, hogy a különszám az IRPA 11 után jelenjen meg, sőt lehet, hogy nem is kellene különszámban gondolkodni.

Kanyár Béla javasolta, hogy a különszámban jelenjen meg egy publikáció a hazai műszerfejlesztésről is (pl. GAMMA)

Végül Nagy Zsigmondné emlékeztette a vezetőséget, hogy az ELFT közgyűlése határozottan kérte, hogy Paksról jelenjen meg egy anyag, lehetőleg május előtt.

- 8. Hírsugár.** Utolsó napirendi pontként Déri Zsolt a Hírsugárral kapcsolatosan tájékoztatta a vezetőséget. A tervek között szerepelt, hogy a Hírsugárban közlésre kerül egy rövid tájékoztató az ÁNTSZ sugáregészségüggyel kapcsolatos tevékenységéről. Déri Zsolt annak a véleményének adott hangot, hogy a tervezett cikk megjelentetését későbbre kellene halasztani.
- 9.** Legvégül Bujtás Tibor javasolta, hogy a Paksról szóló HAKSER jelentés jelenjen meg az OSSKI honlapján.
- 10.** A következő vezetőségi ülés dátuma március 9. (kedd) 13⁰⁰, helye OAH fsz. Nagyterem

Az emlékeztetőt készítették: Giczi Ferenc és Ballay László

A SUGÁRVÉDELMET ÉRINTŐ ÚJABB JOGSZABÁLYOK

Összeállította: Jung József

(Lezárva: 2003. október 20.)

A Hírsugár 18. számában (2003. február) közölt összeállítás óta az alábbi fontosabb, a sugárvédelmet érintő jogszabályok jelentek meg:

13/2003. (II. 12.) Korm. rendelet

a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény végrehajtásáról rendelkező 168/1997. (X. 6.) Korm. rendelet módosításáról

(Miként a Hírsugár 18. számának 10. oldalán megjelent összeállítás valószínűsítette, 2004. december 31-ig változatlanul a régi jogszabályok szerint működik a karkedvezményes nyugdíjazás rendszere.)

100/2003. (VII. 15.) Korm. rendelet

a nukleáris export és import engedélyezéséről szóló 121/1997. (VII. 17.) Korm. rendelet módosításáról

[A rendelet mellékletéből – a nem kimondottan nukleáris technikákkal foglalkozók számára talán meglepő módon – kiderül, hogy milyen sok olyan anyag van, amit a nukleáris technikában alkalmaznak, és exportjuk illetve importjuk szigorú állami (hatósági) ellenőrzés alatt áll.]

2003. évi XLII. törvény

a földgázellátásról (!)

(A törvény a 81. §-ában módosította a atomtörvényt. Egyebek mellett 2003. augusztus 1-i határidővel megszűnt az Országos Atomenergia Bizottság, miközben létrejött az Atomenergia Koordinációs Tanács.)

114/2003. (VII. 29.) Korm. rendelet

az Országos Atomenergia Hivatal feladatáról, hatásköréről és bírságolási jogköréről, valamint az Atomenergia Koordinációs Tanács tevékenységéről

81/2003. (VII. 29.) ME határozat

az Országos Atomenergia Hivatal felügyeletét ellátó miniszter kijelöléséről

(Az OAH-t 2003. augusztus 1. óta a gazdasági és közlekedési miniszter helyett a belügyminiszter felügyeli. A változtatást feltehetően az az elv indokolta, hogy a hatóság legyen független az atomenergia alkalmazójától.)

48/2003. (VII. 24.) GKM rendelet

a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás (ADR) „A” és „B” Mellékletének kihirdetéséről és belföldi alkalmazásáról szóló 20/1979. (IX. 18.) KPM rendelet módosításáról

(Alig több, mint fél évvel az ADR mellékleteinek 2001. évi változatának kihirdetését követően kihirdetésre került a 2003. évi változat is. A változások a radioaktív anyagok szállítását gyakorlatilag annyiban érintik, hogy még a 3,5 t megengedett legnagyobb össztömeg alatti közúti szállító eszközöket is legalább két darab, összesen legalább 4 kg kapacitású poroltó készülékkel kell ellátni.)

47/2003. (VIII. 8.) ESZCSM rendelet

a radioaktív hulladékok átmeneti tárolásának és végleges elhelyezésének egyes kérdéseiről, valamint az ipari tevékenységek során bedúsuló, a természetben előforduló radioaktív anyagok sugáregészségügyi kérdéseiről

(Az utóbbi évek talán legjelentősebb sugárvédelmi vonatkozású jogszabálya. A címében szereplő két témakörön kívül – egyebek mellett – módosítja a 16/2000. (VI. 8.) EüM rendeletet. A módosítás két legfontosabb eleme az, hogy a CE jellel rendelkező berendezésekre, eszközökre nem vonatkozik a sugáregészségügyi minősítési kötelezettség, továbbá a hét Sugáregészségügyi Decentrum a korábbi működési területükön, tehát az ún. társ megyékben is átveszi az elsőfokú sugáregészségügyi hatóság szerepét. A rendelet 2003. november 6-án lép életbe.)

A HATÓSÁGI JOGKÖR GYAKORLÁSA

XXIX. SUGÁRVÉDELMI TOVÁBBKÉPZŐ TANFOLYAM

Első Körlevél

Az ELFT Sugárvédelmi Szakcsoportja ebben az évben május 4-6. között rendezi meg a XXIX. Sugárvédelmi Továbbképző Tanfolyamot. A tanfolyamot jól ismert helyszínen, Balatonkenesén, a Honvéd üdülőben rendezzük meg. A Szakcsoport vezetése tisztelettel felkéri a Szakcsoport tagságát és minden hazai sugárvédelmi szakembert, hogy az elmúlt időszakban végzett munkájának eredményeit szóbeli vagy poszter előadás formájában ismertesse.

A tanfolyam idején kerül átadásra a Szakcsoport által alapított Sugárvédelmi Emlékérem. A vezetőség Társulat által adományozandó Bozóky László díjra és a Prométheusz Éremre is a Szakcsoport jelöltével kíván pályázni. Kérünk minden tagtársunkat, hogy a mellékelt jelölőlapokon tegyék meg javaslatukat a Sugárvédelmi Emlékérem, a Bozóky László díj és a Prométheusz Érem odaítélésére.

Részvételi díj:

A részvételi díjak az elmúlt évihez képest kétágyas elhelyezésnél mintegy 4%-al, egyágyas elhelyezésnél 6-8%-al drágulnak. A díjba a korábbiakhoz képest emelt szintű étkeztetés ára is benne van.

1. Teljes részvételi díj <u>kétágyas</u> elhelyezéssel	28.000,- Ft + 25 % ÁFA
2. Teljes részvételi díj <u>egyágyas</u> elhelyezéssel	34.000,- Ft + 25 % ÁFA
3. Az ELFT Sugárvédelmi Szakcsoport tagjainak részvételi díj <u>kétágyas</u> elhelyezéssel	26.000,- Ft + 25 % ÁFA
4. Az ELFT Sugárvédelmi Szakcsoport tagjainak részvételi díj <u>egyágyas</u> elhelyezéssel	32.000,- Ft + 25 % ÁFA
5. Egy napos részvétel díja	7.000,- Ft + 25 % ÁFA

A részvételi díj tartalmazza a szállás és étkezés, valamint a kiadvány és a szervezés költségeit. Az ELFT Sugárvédelmi Szakcsoport tagjainak kedvezményét csak azon tagtársaink vehetik igénybe, akik a jelentkezési határidőig a 2004. évi tagdíjukat befizetik. Az egy napos részvétel díja az ebéd, a kiadvány és a szervezés költségeit foglalja magában

A jelentkezés és az előadás kivonatok beküldési határideje: 2004. március 22. A jelentkezési lapot és az Emlékérem/Érem/Díj/ odaítélésére tett javaslatokat az ELFT címére kérjük beküldeni (cím: Eötvös Loránd Fizikai Társulat, 1027 Budapest, Fő u. 68.) 2004. március 4-ig. Az előadások kivonatait, elektronikus formában, floppy lemezen az ELFT címére, vagy E-mailen a ballay@hp.osski.hu címre kérjük beküldeni.

Az előadások kivonatai magyar és angol nyelven készüljenek, a következő formátumban:

Oldal mérete (külön-külön a magyar és az angol): A5.

Margók: minden oldalon (fent, lent, jobb- és baloldalon) 2,0 cm.

Sorköz: Szimpla.

Az előadás címe: Times New Roman 12pts, nagybetűs, félkövér, középre rendezve.

Az előadók neve: Times New Roman 12pts, félkövér, középre rendezve.

A munkahely megnevezése: Times New Roman 12pts, dőlt, középre rendezve.

A szöveg: Times New Roman 11pts, normál, bekezdések behúzás nélkül, sorkizárással.

Baráti üdvözlettel:

Ballay László

A szervezőbizottság nevében

A Sugárvédelmi Továbbképző Tanfolyamra történő jelentkezési lap letölthető az ELFT Sugárvédelmi Szakcsoport honlapjáról (www.kfki.hu/elftsv)

EUROPEAN RADIATION RESEARCH 2004
2004. augusztus 25-28, Budapest

Tisztelt kollégák! Az Európai Sugárbiológiai Társaság 33. éves találkozóját (33rd Annual Meeting of the European Society for Radiation Biology) Budapesten rendezik 2004. augusztus 25. és 28. között.

Az Európai Sugárbiológiai Társaság és a szervezők szívesen látnak a rendezvényen minden olyan kutatót, aki a sugárzással kapcsolatos kutatási területen dolgoznak.

A találkozó érdeklődési területe lefedi a sugárzáshoz kapcsolódó kutatási terület csaknem egészét, a sugárbiológiát, a sugárvédelmet, a sugárhigiéniát, a sugáronkológiát, a sugárfizikát és dozimetriát, a sugárterápiás megközelítéseket, a környezeti kibocsátásokat, valamint a sugárveszély orvosi kezelése.

Témakörök:

- Epidemiológia
- Kis dózisok hatása
- Mutációk
- DNS-repair
- Gén és/vagy kromoszóma instabilitás
- Egyéni érzékenység
- Sugárvédelem
- Sugárfizika – dozimetria
- Sugárterápia
- Hipertermia
- UV-sugárzás
- Elektromágneses sugárzás
- Hulladékkezelés
- Környezeti kibocsátások
- Sugárveszély orvosi kezelése

Bővebb információ: <http://www.osski.hu/esrb2004> vagy

Sáfrány Gézától az esrb2004@hp.osski.hu email címen

Országos Sugárbiológiai és Sugáregészségügyi Kutató Intézet: 1221 Budapest, Anna út 5

MÉDIA-FIGYELŐ

(azaz amit a média nélkül sohasem tudtunk volna meg a sugárzásról)

1. A sugárzás fertőz, idővel növekszik, és egyre nagyobb területekre terjed ki.
2. A sugárzás mértékegysége az egy silver (kiejtve szilver).
3. A plutónium az uránium dúsított formája.
4. Az ERMAH laboratóriumok felszíni vizek kalcium-42 aktivitás-koncentrációját mérik.
5. A sugárvédelmi szakemberek munkaidejük 96 százalékában a rendkívüli események eltusolásával foglalkoznak.
6. A legnagyobb titokban csempészett radioaktív-, vagy hasadó anyagok csomagolását mindig sugárveszély jelzéssel látják el.
7. Ahol megjelenik egy újságíró (vagy riporter), a rákos megbetegedések száma ugrásszerűen megnő.
8. GM-cső riporter jelenlétében gyorsabban csipog.
9. A megrepedt csernobili szarkofágból eredő sugárzás mikroszkóp és automatikus nyomszámlálóval mérhető.
10. A földsugárzás és környezeti gammasugárzás ellen egyaránt a fekvőhely arrébbhelyezésével lehet védekezni.
11. Minden atomerőmű hamarosan fel fog robbanni.
12. Az 1986-ban napozott emberek a csernobili reaktorbalesetből származó sugárzástól barnultak le.
13. A sugárzásra legérzékenyebb emberek a Kijevben járt teherautósok.
14. A hajhullás egyedüli oka a csernobili reaktorbalesetből származó sugárzás.
15. Minden olyan faipari termék (ágy, asztal, zongora, stb.), amely Magyarországtól keletre elhelyezkedő országból származik potenciálisan sugárfertőzött.
16. A Velencei-tó környékén előforduló rákos megbetegedések egyedüli oka a vulkanikus eredetű talajból származó radon, amely az „alvó tűzhányó bosszúja”.
17. Az alfa-sugárzás belélegzése megbetegedéseket okozhat.

NET-FIGYELŐ
Az Eötvös Lóránd Fizikai Társulat
Sugárvédelmi Szakcsoportjának honlapja

A tisztelt kollégák figyelmébe ajánlok néhány sugárvédelmi vonatkozású honlapot.

A legtöbb sugárvédelmi szakember számára ismerősek az alábbi elérhetőségek:

IRPA (International Radiation Protection Association):

<http://www.irpa.net>

ICRP (International Commission on Radiological Protection):

<http://www.icrp.org/>

ICRU (International Commission on Radiation Units and Measurements):

<http://www.icru.org/>

UNSCEAR (United Nations Scientific Committee on the Effects of Atomic Radiation):

<http://www.unscear.org/>

További hasznos információ található az Idaho Állami Egyetem információs hálózatán:

<http://www.physics.isu.edu/radinf/>

Érdeemes betekinteni a U.S. Environmental Protection Agency sugárvédelmi honlapjára is:

<http://www.epa.gov/radiation/>

Az Interneten található honlapok állandóan változnak, ezért nem lehet garantálni, hogy mindegyik megtalálható lesz.

Mindenesetre a fenti kapcsolódási pontok 2004. március 19-én még elérhetőek voltak.

Déri Zsolt